

ЗБОРНИК

ИСТОРИЈСКОГ МУЗЕЈА СРБИЈЕ

УРЕБИВАЧКИ ОДБОР

Петар Качавенда (председник), Гојко Лађевић, Момчило Спремић,
Љиљана Станојевић, Владимир Стојанчевић, Жељка Шкорић

ОДГОВОРНИ УРЕДНИК

Гојко Лађевић

СЕКРЕТАР УРЕБИВАЧКОГ ОДБОРА

Љиљана Станојевић

Издавач: Историјски музеј Србије, Редакција и администрација:
Београд, Немањина 24, тел. 643-731.

У трошковима издавања ове публикације поред Републичке заједнице културе, учествовала је и Републичка заједница науке.

Штампа: „Космос“, Београд, Светог Саве 16—18.

САДРЖАЈ — CONTENTS

Чланци, расправе, прилози — Studies, articles, contributions

Налаз средњовековног оруђа из манастира Намасије — Марин Брмболић — — — — —	5
Finding of mediaeval tools from the monastery of Namasija — Marin Brmbočić — — — — —	5
Српска национална револуција и политика великих сила на Бал- канском полуострву — Владимир Стојанчевић — — — — —	17
Serbian national revolution and politics of great powers on the Balkan Peninsula — Vladimir Stojančević — — — — —	17
Заробљеници лешничког шанца — Милан Јевтић — — — — —	29
Prisoners of the trench of Lešnica — Milan Jevtić — — — — —	29
Димитрије Давидовић у историји обновљене Србије (1821—1838) — Владимир Стојанчевић — — — — —	49
Dimitrije Davidović in the history of the renovated Serbia (1821—1838) — Vladimir Stojančević — — — — —	49
Развој наставе страних језика у Србији (1820—1863) — Мирослава Симоновић — — — — —	61
Development of the teaching of foreign languages in Serbia (1820—1863) — Miroslava Simonović — — — — —	61
Парадигме политичке теорије Мите Ценића — Драган Симеуновић	103
Le paradigme de la theorie politique de Mita Cenčić — Dragan Simeunović	103
Зборови и други скупови радника Крагујевца у периоду 1903—1914. године — Милица Бодрожић — — — — —	113
Assemblies and other meetings of workers of Kragujevac (1903—1914) — Milica Bodrožić — — — — —	113
Ото Фолбер и немачка понуда мира Србији у јесен 1915. године — Андреј Митровић — — — — —	137
Otto Volbehr and German peace offer to Serbia in autumn 1915 — Andrej Mitrović — — — — —	137
Страдање подрињских основних школа у Првом светском рату — — Мамчило Исић — — — — —	161
Sufferings of elementary schools in the region of Podrinje during the World War I — Momčilo Isić — — — — —	161
Сремски фронт — Милован Дзелебдџић — — — — —	179
Front of Srem — Milovan Dželebdžić — — — — —	179
Из музеологије — From the Museology	
Принципи презентације у музејима револуције — Душан Којовић —	207
Principles of presentation in the museums of revolution — Dušan Kojović — — — — —	207

Анали — Annals

Извештај о раду Историјског музеја Србије у 1984. години — —	213
Report on the activity of the Historical Museum of Serbia in 1984 —	213
План рада за 1985. годину — — — — — — — — — —	219
Plan of work for the year 1985 — — — — — — — — — —	219
Извештај о међурејубличкој и међународној сарадњи — — — —	223
Report on the interrepublican and international cooperation — —	223
Приказ изложбе Историјског музеја Србије, Устанак у Србији 1941. године у делима уметника, у Прагу и Братислави (ЧССР) —	
Мирослав Кундрна — — — — — — — — — —	227
Rewiev of the exhibition of the Historical Museum of Serbia, Insurrection in Serbia in 1941 in the works of artists, in Prague and in Bratislava (CSSR) — Miroslav Kudrna — — — — — — — —	227
Ослобођење Србије 1944. године — — — — — — — — — —	235
Liberation of Serbia in 1944. — — — — — — — — — —	235
Реч Николе Бугарчића, члана Председништва РО СУБНОР-а Србије са отварања изложбе, Ослобођење Србије 1944. године — —	237
Inaugural address of Nikola Bugarčić, member of the Presidency of the Republican Committee of the Yugoslav Veterans' Federation (SUBNOR) — — — — — — — — — —	237
Приказ изложбе Историјског музеја Србије, Графика XIX века као историјски извор — Павле Васић — — — — — — — —	243
Review of the exhibition of the Historical Museum of Serbia, Graphic arts of the XIX century as historical source — Pavle Vasić —	243
Поморство и развој капитализма, приказ изложбе Музеја за немачку историју из И. Берлина, Поморска пловидба и трговина кроз векове — Борислав Шурдић — — — — — — — — — —	247
Navigation and the development of capitalism, survey of the exhibition of the Museum for German history from East Berlin, Maritime navigation and trade through centuries — Borislav Surdić —	247
Преглед изложби Историјског музеја Србије у 1984. и 1985. години — Косана Јочић-Живковић — — — — — — — — — —	251
Survey of exhibitions of the Historical Museum of Serbia in the years 1984 and 1985 — Kosana Jočić-Zivković — — — — — — — —	251
Библиографија написа из штампе о изложбама Историјског музеја Србије у 1984. и 1985. години — Косана Јочић-Живковић —	257
Bibliography of press articles on the exhibitions of the Historical Museum of Serbia in 1984 and 1985 — Kosana Jočić-Zivković — —	257